
STICHTING

HUGO KOTESTEIN

Voor behoud en versterking van
de (historisch-) ruimtelijke kwaliteit
van de stads- en dorpsgebieden
en het landelijk gebied

JAARVERSLAG 2013

INHOUD

Pagina 2	- Colofon
Pagina 3	- Voorwoord Bram Huisman
Pagina 4	- Organisatie
Pagina 5	- Uitreiking oorkonde 2013
Pagina 7	- Verslag werkgroep Kamerik
Pagina 9	- Verslag werkgroep Bodegraven
Pagina 11	- Verslag werkgroep Harmelen
Pagina 16	- Verslag werkgroep Montfoort
Pagina 20	- Verslag werkgroep Oudewater
Pagina 22	- Verslag werkgroep Woerden

DE STICHTING HUGO KOTESTEIN

De stichting is in 1975 opgericht voor behoud en versterking van het historisch erfgoed in haar werkgebied: Bodegraven , Reeuwijk , Harmelen, Kamerik , Montfoort , Linschoten , Oudewater , Woerden en Zegveld.

Het gaat hierbij om beeldbepalende gebouwen en andere elementen die waardevol zijn uit stedenbouwkundig, landschappelijk, architectonisch of cultuurhistorisch oogpunt. Het initiatief tot de oprichting is genomen door de Stichts-Hollandse Historische Vereniging (SSHV) nadat een aantal historische gebouwen in Woerden onder de slopershamer was gevallen. Dit gold onder meer het 17de eeuwse Proveniershuis in Woerden, dat werd gebouwd door Hugo Japserszoon Kotestein, stadstimmerman (aannemer en bouwmeester). De stichting is dan ook naar hem genoemd. Hugo Kotestein was lid van de vroedschap van Woerden en enige tijd burgemeester.

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 41172329. De notariële akte is ingeschreven op 3 juni 1975.

Dit jaarverslag is een uitgave van de Stichting Hugo Kotestein

p/a Het Jaagpad 56
3461 HV Linschoten

www.hugokotestein.nl

E: info@hugokotestein.nl

T: 0348 482582

Het jaarverslag is tot stand gekomen met medewerking van het bestuur en de werkgroepen van de stichting.

Foto omslag :

Kromme Kamp, Bodegraven

COMPETITIE

Het december nummer (2013) van het blad Heemschut bevatte een interessant katern, getiteld "De Grote Monumenten Gemeentetest". Het waarom van deze test wordt hieronder kort samengevat. Met de opheffing van Erfgoed Nederland worden gegevens over gemeentelijk monumentenbeleid niet meer systematisch geïnventariseerd. Ook heeft de rijksoverheid zich uit het toezicht op de gemeentelijke monumententaken teruggetrokken en Heemschut betwijfelt of de provincies die taken adequaat zullen c.q. kunnen overnemen. Door deze decentralisatie zullen de gemeenten de hoofdrol gaan spelen bij de – al dan niet goede – erfgoedzorg.

Vandaar de test van Heemschut: hoe staan de gemeenten er op dit punt voor. Hoeveel monumenten, hoeveel geld, hoeveel aandacht, welke instrumenten, welke beleidsvoornemens zijn er? Noem maar op!! Ik vind het moedig van Heemschut om als particuliere organisatie, weliswaar niet de rol van toezichthouder, maar wel die van objectieve en constructieve informatieverstrekker (en daardoor beleids-ondersteuner) naar zich toe te trekken. Ik vind het ook slim, want testen leidt tot scores, en scores leiden tot vergelijkingen, en op hun beurt leiden vergelijkingen tot competitie en dat kan kwaliteitsverhogend werken: wie scoort het best op het gebied van erfgoedzorg? kunnen wij het beter?.....enzovoort.

Kijk je naar de lijstjes, en zoek je binnen ons werkgebied, dan staat daar Montfoort met stip bovenaan: zeg maar, monumentenbeleid met drie(!) sterren, en dat is – althans in deze test - het hoogst haalbare. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft twee sterren en Woerden en Oudewater bungelen in de onderste regionen, ieder met één ster. Ik hoop, dat de test van Heemschut met regelmatige tussenpozen wordt herhaald en een soort Monumenten-Cito-test gaat worden: er wordt eindeloos over gepraat, steeds weer over vergaderd, en ondertussen wordt die door iedereen gebruikt! Testen leidt tot competitie en – in mijn dromen - zie ik het dus al gebeuren, dat na de aanstaande verkiezingen het College van Woerden en dat van Oudewater in een gezamenlijk college-akkoord expliciet de inspanningsverplichting vastleggen om bij de volgende test tenminste de scores van Montfoort te evenaren en mogelijk zelfs te overtreffen. En, ik zie het al voor me, dat Bodegraven-Reeuwijk zich daarbij aansluit! Zou dat niet mooi zijn?! Daarom, Heemschut, ga zo door! Hugo Kotestein is er voor!

In 2013 was er nog een andere competitie. Er werd weer een Boerderij van het Jaar gekozen. Sterker nog, het jaar 2013 werd door Agrarisch Erfgoed Nederland uitgeroepen tot Jaar van de Boerderij. Precies 10 jaar geleden werd ook 2003 tot Jaar van de Boerderij uitgeroepen. Als zo'n jaar wordt uitgeroepen, zelfs in korte tijd tot tweemaal toe, is dat vaak een teken aan de wand. Het ging dus al slecht

met "de boerderij" en dat is kennelijk eerder verslechterd dan verbeterd. Mijns inziens zal deze tendens zich voortzetten.

Door mechanisatie, schaalvergroting en intensivering in de landbouw is het aantal boerenbedrijven vooral in de tweede helft van de vorige eeuw met tientallen procenten afgenomen, ongeacht of het nu ging om graan-, ei-, vlees- of melkproducerende bedrijven. Waren er in 1950 nog 450.000 boerenbedrijven, in 2000 was dit afgenomen tot 97.400 en eind 2012 stond de teller op 68.000. Deze sterke afname zet zich ook nu nog onverminderd voort.

Begin 2013 kopte het dagblad Trouw: "Zeven boeren per dag stoppen met hun bedrijf". In het artikel werden cijfers van het CBS aangehaald waaruit blijkt dat sinds 2000 het aantal boerenbedrijven met 30.000 is afgenomen, een daling van zo'n 30% in 12 jaar. Maar zie het eens in het perspectief van ruim een halve eeuw: dan is sinds 1950 de daling zo'n 85 %!! Laat dat eens op je in werken. Zo'n enorme, structurele afname heeft ook een geweldige verandering in het functioneren van het landelijk gebied tot gevolg. Dat geldt ook bij ons in het Groene Hart.

Het Engelse spreekwoord "form follows function" is ongetwijfeld ook hier van toepassing: wanneer in het landelijk gebied functies veranderen, zal de vorm van dat landelijke gebied ook (willen) veranderen. En dat zien we om ons heen gebeuren. Sloop, verbouw, aanbouw, nieuwbouw zijn aan de orde van de dag en kunnen vormgeving en daarmee cultuurhistorische waarde van boerderijen en boerderijlinten sterk beïnvloeden.

Het Jaar van de Boerderij 2013 had als thema "herbestemming". Dat is dan ook vaak de uitdaging: een andere functie zoeken wanneer "boeren" niet meer mogelijk is, waarbij de vorm, ook die van de omgeving architectonisch, landschappelijk, bouw- en landbouwhistorisch kan worden behouden om het verhaal te kunnen blijven vertellen van "hoe het zo gekomen is".

Ook binnen onze stichting speelt deze thematiek al jaren zoals ook uit dit jaarverslag blijkt. Naast vele andere onderwerpen komt dit onderwerp weerkerend terug op alle werkgroep agenda's. Zo hebben we als Stichting Hugo Kotestein in onze werkgroepen een schat van ervaring en expertise op dit gebied in huis gekregen. Zeg maar gerust "hebben we goud in handen" en we verkeren daardoor in een uitstekende positie om, bij voorkeur samen met anderen, het debat hierover te voeren en het beleid (mede) te ontwikkelen.

Beste lezeres, beste lezer, ik wens u niet alleen veel leesplezier toe met dit jaarverslag, maar ik nodig u ook uit dit debat samen met ons en anderen te voeren!

Namens het Dagelijks Bestuur,
Bram Huisman, voorzitter

DE ORGANISATIE

WERKGEBIED

Het werkgebied van de stichting is het hart van het Groene Hart en bestaat uit de huidige dan wel voormalige gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Driebruggen-Waarder, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden en Zegveld.

Globaal gaat het om een gebied dat ligt in het stroomgebied van de Oude Rijn en de Hollandse IJssel, ter weerszijden van de provinciegrens Zuid-Holland en Utrecht.

De stichting kent een federatieve opzet. Lokale of meer regionale werkgroepen houden zich bezig met de ontwikkelingen in het gebied. Ze hebben bevoegdheid om zelfstandig in overleg te treden met gemeenten, provincie, particulieren en andere belanghebbenden.

Dit heeft geleid tot de oprichting van een zestal werkgroepen, die hieronder, met vermelding van hun voorzitter, worden genoemd.

Bodegraven-Reeuwijk – Gert-Jan Rodenburg

Harmelen – Pier Sinia

Kamerik – Hein Kuiper

Montfoort-Linschoten – Peter Versloot

Oudewater – Jan van 't Riet

Woerden-Zegveld – Piet Brak

BESTUUR

Het bestuur van de stichting bestaat statutair uit de voorzitters van de werkgroepen en het dagelijks bestuur, dat in 2013 bestaat uit:

Voorzitter – Bram Huisman

Penningmeester – Magdaleen Mulder

Secretaris – Mieke van Deuren

De penningmeester is tevens bestuurslid van de SHHV.

De stichting kent formeel geen leden.

De deelnemers in de werkgroepen heten statutair correspondenten.

ONZE ACHTERBAN

In 2013 was het aantal werkgroepleden evenals het voorgaande jaar 37.

Er hebben zich het afgelopen jaar helaas 7 donateurs afgemeld. Het aantal donateurs is nu 80. Dit is excl. donaties van werkgroepleden waarvan het merendeel ook jaarlijks geld doneert.

Het is voor de continuïteit van de stichting van belang dat er zich nieuwe leden voor het werk in de werkgroepen aanmelden en uiteraard ook nieuwe donateurs.

VERGADERINGEN

In het verslagjaar hebben er drie plenaire vergaderingen plaatsgevonden: op 7 februari, 4 april en 21 november 2013. Daarnaast waren er veel vergaderingen van de afzonderlijke werkgroepen.

FINANCIEEL

In tegenstelling tot 2012 konden we het boekjaar positief afsluiten.

Dit kwam hoofdzakelijk door € 300,- sponsorbijdrage voor de Oorkonde uitreiking.

Ook de onkosten voor dit evenement vielen lager uit dan begroot door veel zelfwerkzaamheid van de werkgroep Oudewater.

De drukkosten van het jaarverslag en de verzending waren iets hoger dan begroot.

Onze inkomsten, bestaande uit bijdragen van donateurs, werkgroepleden en giften, waren € 2.075,-. Dit was ruim € 50,- minder dan in 2012.

De Kascommissie heeft de boekhouding gecontroleerd en in orde bevonden.

Aan het dagelijks bestuur werd decharge verleend voor het gevoerde beleid.

Omdat wij geen subsidies ontvangen zijn wij voor onze inkomsten afhankelijk van donaties, giften en rente.

Dit betekend dat we onze uitgaven zoals secretariaatskosten zoveel mogelijk moeten beperken.

Het bestuur en de werkgroepleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen vergoeding.

De Stichting is in het bezit van het ANBI certificaat. Donaties zijn dus aftrekbaar van de belasting.

Magdaleen Mulder penningmeester

HELP ONS BESCHERMEN
EN WORDT NU DONATEUR
VAN STICHTING
HUGO KOTESTEIN

(Dit kan al vanaf 15.- per jaar)

www.hugokotestein

postgiro NL60INGB0003551080

uw gift is aftrekbaar van de
belasting ivm ANBI status

HUGO KOTESTEIN OORKONDE UITREIKING 2013

Zoals elk jaar wordt door de regionale werkgroepen van de Stichting Hugo Kotestein op democratische wijze een keuze gemaakt aan welk object de jaarlijkse oorkonde zal worden uitgereikt.

Dit jaar ging de oorkonde naar de Stichting Reddingsplan Franciscuskerk te Oudewater. In de uitnodiging stond dat als volgt omschreven:

Waarom verdient de Stichting Reddingsplan Franciscuskerk de Hugo Kotestein oorkonde?

De Franciscuskerk heeft een bijzondere religieuze, cultuurhistorische en monumentale waarde. Een kostbaar bezienswaardig monument. Vanwege de slechte staat van de fundering dreigde de kerk te verzakken en het doemscenario in 2008 was de kerk te slopen.

Het parochiebestuur en de Stichting Reddingsplan Franciscuskerk besloten dat scenario vooralsnog niet te volgen. De stichting, 20 jaar geleden opgericht, wist door vele acties voldoende middelen bijeen te brengen zodat de restauratie in 2011 kon starten. We kunnen stellen dat door de grote langdurige inzet op vrijwillige en belangeloze basis van een groot aantal mensen een beeldbepalend monument in de binnenstad van Oudewater bewaard is gebleven.

Niet alleen de kerkelijke gemeenschap maar iedereen in Oudewater evenals bezoekers van buiten de stad, zullen in de toekomst van dit prachtige gebouw kunnen genieten in de vorm van kerkdiensten, rondleidingen, orgelconcerten en andere culturele evenementen. Je zou de restauratie een Godswonder kunnen noemen. Een Hugo Kotestein oorkonde waardig.

Op 5 oktober 2013 was het dan zo ver. In de Franciscuskerk was een groot aantal genodigden aanwezig waaronder pastor Huub Spaan, Jan van Zuilen, de voorzitter van de Stichting Reddingsplan Franciscuskerk, Hans Sluijs en Chiel van Dijk, leden van de restauratie commissie, wethouder Jan Wouter van Wijngaarden, ondernemers en vrijwilligers die aan de restauratie hebben deelgenomen, het bestuur van de Geschiedkundige Vereniging, leden van de werkgroepen van Hugo Kotestein en vele anderen die zich ingezet hebben voor het behoud van de kerk. Kortom een grote groep betrokkenen en geïnteresseerden die de uitreiking van de oorkonde wilden bijwonen. Na het welkomstwoord van pastor Huub Spaan en een korte toespraak van Bram Huisman, voorzitter van Stichting Hugo Kotestein, was het grote moment daar. Wethouder Jan Wouter van Wijngaarden reikte de oorkonde uit aan Jan van Zuilen, vele jaren voorzitter van Stichting Reddingsplan Franciscuskerk.

Wethouder Jan Wouter van Wijngaarden overhandigt de oorkonde aan Jan van Zuilen

Deze was zeer geëmotioneerd en trots dat hem deze eer te beurt viel. Hij bedankte de vele vrijwilligers die dit werk mogelijk hebben gemaakt. Omdat Jan van Zuilen vond dat de oorkonde in de kerk thuishoort, vroeg hij pastor Huub Spaan om de oorkonde een plek in de kerk te geven.

Aansluitend aan de uitreiking gaven Hans Sluis en Chiel van Dijk een uitgebreide presentatie aan de aanwezigen over uitgevoerde restauratie. Ook was er een presentatie van prachtige lichtbeelden en foto's die Jaap de Wit tijdens de restauratiewerkzaamheden heeft gemaakt. Zodoende kregen de genodigden een goed beeld van wat er in de afgelopen jaren zoal heeft plaats gevonden.

Uitleg aan genodigden over de uitgevoerde werkzaamheden aan de fundering

De bijeenkomst werd besloten met een drankje en een hapje waarbij druk nagepraat werd over een geslaagde, mooie middag in de prachtige sfeer van de Franciscuskerk.

De werkgroep Hugo Kotestein Oudewater is verheugd terug te kunnen kijken op een geslaagde oorkonde uitreiking die volgens velen een positieve uitstraling heeft op het imago van de Stichting Hugo Kotestein en haar doelstellingen.

Op zondag 20 oktober nam Jan van Zuilen na 21 jaar officieel afscheid van de Stichting Reddingsplan Franciscuskerk.

Tijdens de eucharistieviering bracht hij samen met pastor Huub Spaan de Hugo Kotestein- oorkonde naar de definitieve plek in de kerk. Wethouder Jan Wouter van Wijngaarden maakte van die gelegenheid gebruik om Jan van Zuilen de stadspenning uit te reiken. De stadspenning is een blijk van waardering en bijzondere erkentelijkheid aan mensen die zich voor de Oudewaterse gemeenschap verdienstelijk hebben gemaakt.

WERKGROEP KAMERIK

Bestuurlijk

De werkgroep bestaat uit :

Hein Kuiper voorzitter

Leendert Noordergraaf

Paul Ranke

Contactadres:

Hein Kuiper

Mijzijde 49 3417 GP Kamerik

telefoon 0348 401435

e-mail kuiper.duijunker@wxs.nl

ACTIVITEITEN

Onderzoek rekenkamercommissie

Mede op ons aandringen heeft de gemeentelijke rekenkamercommissie besloten een formeel onderzoek te starten naar de praktijk van het verlenen van bouwvergunningen. In mei 2013 werd het onderzoeksrapport aan de gemeenteraad aangeboden. Citaat aanbiedingsbrief: "De grenzen van de regelgeving zijn en worden opgezocht. Dit geldt in het bijzonder voor vergunningen die verleend zijn ten behoeve van de sloop van cultuurhistorische karakteristieke gebouwen. Hier is namelijk in een aantal gevallen gehandeld in strijd met het bestemmingsplan."

Helaas heeft de gemeenteraad hierin geen aanleiding gezien de verantwoordelijke wethouder hierop aan te spreken. Het rapport is voor afhandeling zonder verdere discussie op de z.g. hamerstukkenlijst geplaatst.

Kerkbrug

Na jarenlange voorbereiding hebben wij begin 2012 de gemeente Woerden formeel aangeboden de kerkbrug in de dorpskern van Kamerik, na een afwezigheid van bijna 100 jaar, weer terug te leggen over de Wetering. Meer dan een jaar later, in mei 2013, ontvingen wij een afwijzing van de gemeente, met als argument dat het draagvlak onder de bevolking te gering zou zijn. Eerder had de verantwoordelijke wethouder ons laten weten zeer positief te staan tegenover dit project en zelfs het College van Burgemeester en Wethouders te willen voorstellen de benodigde vergunningen van gemeentewege te verstrekken.

Na vier jaar met dit project bezig te zijn geweest tasten wij dan ook nog steeds in het duister over de redenen van de afwijzing van ons aanbod.

Rest ons allen die dit project hebben willen sponsoren dan wel op andere wijze ondersteund hebben, te bedanken voor hun inzet.

Dorpsbrug

Begin 2013 werd door de gemeente een vergunning aangevraagd voor vervanging van de dorpsbrug. Verzuimd werd deze aanvraag voor te leggen aan de gemeentelijke monumentencommissie. Dit is vereist aangezien de kern Kamerik een rijksbeschermd dorpsgezicht heeft. Enige weken intensief overleg tussen gemeente, monumentencommissie en de werkgroep Kamerik heeft geresulteerd in een geheel nieuw ontwerp voor de brug.

De nieuwe brug is een replica van de voormalige Kamerikse plompjes- en kwakelbrug, aangevuld met een op de kerkbrug geïnspireerd voetgangersdeel. De nieuwe brug is nog juist vóór Koninginnedag in gebruik genomen.

De nieuwe dorpsbrug Kamerik

Veeneik

Bij graafwerkzaamheden voor de bouw van een nieuwemaal in de polder Oud-Kamerik is de stam van een reusachtige eikenboom in het veen gevonden.

Veeneik Oud-Kamerik.

Het vermoeden bestaat dat het hier een z.g. veeneik met een ouderdom van minimaal enige duizenden jaren betreft. Op ons initiatief doet de rijksuniversiteit Utrecht momenteel nader dendrochronologisch (jaarringen) onderzoek teneinde de ouderdom van de stam vast te stellen.

Wij zijn in overleg met het waterschap om de veeneik t.z.t. een mooie plek langs het fietspad bij de vindplaats te geven, uiteraard met een passend info-paneel.

Open Monumenten Dag

Ook dit jaar heeft de werkgroep voor alle leerlingen van de bovenbouw van de basisscholen een rondleiding door het dorp en een bezoek aan het voormalige gemeentehuis verzorgd. Aan de hand van de gebrandschilderde ramen in het gemeentehuis is speciale aandacht geschonken aan Kamerik in de 2^e wereldoorlog en de onder het gemeentehuis gevestigde commandopost van de dienst Bescherming Bevolking (BB) uit de daarop volgende 'koude oorlog'.

VARIA

Beoordeling bouwaanvragen

Een aantal vergunningaanvragen voor bouw, verbouw of sloop aan objecten in ons werkgebied zijn ingezien en beoordeeld op aantasting van monumentale of cultuurhistorische waarden. Gelukkig was het dit jaar slechts in een enkel geval noodzakelijk in actie te komen.

Advisering

Werkgroepleden hebben aan (meestal nieuwe) eigenaren van monumentale panden en boerderijen in ons werkgebied adviezen uitgebracht. Dit geschiedt soms ook in samenwerking met de gemeentelijke monumentencommissie

Kameriks archief

Na overleg met de erven Dolfin zijn alle historische foto's uit ons archief overgedragen aan het streekarchief te Woerden. De foto's zijn daar professioneel gearchiveerd en gescand t.b.v. openbare publicatie op de website van het archief. De fotocollectie is te raadplegen op www.rhcrijnstreek.nl

Excursies / rondleidingen

Wij werken samen met het Gilde bij het opzetten van een reguliere gilde-excursie in het buitengebied. Voor de leden van de gemeenteraad is een excursie langs diverse objecten aan 's-Gravensloot georganiseerd. De nieuwe burgemeester van Woerden is rondgeleid in de dorpskern van Kamerik.

Vertegenwoordigingen

De voorzitter van de werkgroep vertegenwoordigt de Stichting Hugo Kotestein in de gemeentelijke monumentencommissie en is bestuurslid van de Stichting Stadsherstel Woerden. De werkgroep is tevens vertegenwoordigd in het Comité Open Monumentendag Woerden.

Zonder hulp van donateurs en vrijwilligers kan onze stichting haar werk niet doen

Draag daarom bij aan het behoud van de cultuurhistorische waarde van onze leefomgeving en wordt donateur van Stichting Hugo Kotestein.

Wanneer u onze stichting financieel steunt ontvangt u automatisch van ons :

Jaarverslag

Uitnodiging workshops en lezingen

Uitnodiging tot het bijwonen van de

uitreiking van de Hugo Kotestein oorkonde

U wordt (via de e-mail) op de hoogte

gehouden van andere activiteiten welke

betrekking hebben op ons werk.

Donateur bent u al vanaf 15 euro per jaar.

Mocht u geen donateur willen worden maar ons werk wél wilt ondersteunen kunt u natuurlijk ook altijd – geheel vrijblijvend - een éénmalige gift overmaken.

Bel of mail ons : 0348- 482582

of : info@hugokotestein.nl

Ons postgironummer is : NL601INGB0003551080

t.n.v. Stichting Hugo Kotestein te Woerden

Werkgroep Bodegraven-Reeuwijk

Bestuurlijk

De werkgroep bestaat uit:

Gert-Jan Rodenburg voorzitter

Jan Labordus

Wil Baas

Ries de Vos

Arie Boele

Contactadres:

Gert-Jan Rodenburg

Koninginneweg 111, 2411 XM Bodegraven

telefoon 0172-611863,

e-mail: famrodenburg@hotmail.com

Activiteiten

Het was wederom een 'stil' jaar, 2013. De malaise in de bouw duurt dus ook nog voort, de reden waar we de 'stilte' aan toeschrijven. Met de samenvoeging van de gemeenten Bodegraven en Reeuwijk is de behoefte ontstaan het aandachtsgebied van de Bodegraafse werkgroep van Hugo Kotestein uit te breiden naar de hele gemeente.

Dat in de voormalige gemeente Reeuwijk geen werkgroep actief was, vormde een extra stimulans. Om te kunnen functioneren moeten mensen uit de betreffende dorpen zich willen aansluiten, waarvoor hierbij een verzoek daartoe.

Kromme Kamp in Waarder

Een uniek natuurgebiedje herbergt Waarder aan de rand van de bebouwing richting Driebruggen tussen Kerkelaantje en Groendijk. Dit natuurgebiedje heet 'Kromme Kamp'.

'Kromme Kamp' herbergt de resten van wat eens een Waterburcht was uit de periode rond 1108. Een verstevigde veste.

Luchtfoto van de Kromme Kamp

Deze zaak is wellicht meer een onderwerp voor archeologen. Wij zullen echter vragen stellen in het hierna genoemde overleg met de wethouder. Onder ander zullen we informeren of er wel voldoende archeologisch bodemonderzoek is geweest. Dit onderzoek zou moeten aangeven of daar daadwerkelijk een waterburcht in Waarder is geweest van dusdanig belang dat een (verdere) aantasting van dat gebied ontraden zou moeten worden.

Uitbreiding van de begraafplaats aan de Noordzijde

Er worden nog steeds plannen ontwikkeld om aan de ingang van de begraafplaats een rouwcentrum op te richten. In de directe omgeving van de ingang van de begraafplaats staan verschillende cultuurhistorisch waardevolle gebouwen en ensembles.

Onze werkgroep vindt het daarom van groot belang dat het te bouwen rouwcentrum qua architectuur in de omgeving past. Onze zorgen daaromtrent zijn overgebracht aan de begrafenisondernemer die plannen heeft het centrum te gaan bouwen. Tevens zullen wij een en ander inbrengen in het dit jaar afgesproken 'periodieke overleg met de wethouder' dat in februari 2014 gestalte zal gaan krijgen.

'Lijkhuisje' uit 1828 te Waarder

Midden in het dorp Waarder, bij de Hervormde kerk, staat een gebouwtje waarvan onze werkgroep denkt dat dat een uniek gebouwtje is. Om te voorkomen dat er plotseling onomkeerbare veranderingen plaatsvinden, zouden wij willen dat de gemeente op korte termijn laat onderzoeken wat de monumentale waarde van het gebouwtje is. Wij zullen dit aan de orde brengen in het overleg met de wethouder in februari 2014.

Het meest waarschijnlijke is, dat het om een "lijkhuisje" zou gaan. In dat geval dateert het uit 1828, toen er een algemene begraafplaats buiten de kerk werd aangelegd en heeft het in 1875 zijn functie verloren, toen de begraafplaats aan de Molendijk, eveneens met een 'lijkhuisje', gereed was.

Oukoopsedijk 10 te Reeuwijk

Deze uit 1650 stammende boerderij staat op de gemeentelijke monumentenlijst en is een van de oudste boerderijen in Reeuwijk. Volgens de beeldanalyse is dit pand monumentwaardig.

Boerderij Oukoopsedijk 10 te Reeuwijk grenst direct aan c.q. loopt direct over in het terrein van boerderij 'Wiltenburg'. Het terrein van die boerderij staat in paragraaf 3.4.4 van de Kadernota Erfgoed opgenomen als terrein dat in aanmerking komt voor

bescherming. Voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk gaat het om een AMK (Archeologische MonumentenKaart) terrein met zeer hoge waarde. Ondanks dit alles heeft het gemeentebestuur inmiddels het verzoek om deze boerderij van de gemeentelijke monumentenlijst af te halen ingewilligd, dit ondanks het negatieve advies hierover door de Erfgoedcommissie.

Het vervolg daarop laat zich raden: de eigenaar dient een verzoek in om de boerderij te mogen slopen en er (een) nieuwe burgerwoning(en) te mogen bouwen. Dat is een kwalijke ontwikkeling voor het landelijk gebied. Hier wordt een voorschot genomen op de conclusies van het onderzoek dat is aangekondigd in de Kadernota Erfgoed, nl het verminderen van het aantal gemeentelijke monumenten.

Het onderzoek moet nog starten, maar de verwachte conclusies worden nu al als argument gebruikt om dit gemeentelijke monument van de monumentenlijst te schrappen. Met deze beslissing van het gemeentebestuur is het hek van de dam: en waar is het einde?

In 2011 hebben we eenzelfde drama meegemaakt met Noordzijde 124 te Bodegraven, waar een 400 jaar oude boerderij gesloopt kon worden 'omdat deze niet op een gemeentelijke monumentenlijst stond'.

We hebben bezwaar aangetekend tegen het inwilligen van het verzoek om de boerderij Oukoopsedijk 10 te Reeuwijk van de gemeentelijke monumentenlijst af te halen.

Het bezwaar is in 2013 door de gemeente Bodegraven-Reeuwijk afgewezen.

Boerderij Oukoopsedijk 10 te Reeuwijk

WERKGROEP HARMELEN

Bestuurlijk:

De werkgroep bestaat uit :
 Pier Sinia voorzitter
 Donald Lambert
 Wim LetteboerPier

Contactadres:

Pier Sinia, Dammolen 88, 3481 AN Harmelen,
 telefoon: 0348-442558
 e-mail: piersinia@xs4all.nl

Vergaderingen en overleg met instanties

De werkgroep heeft in het verslagjaar negen keer vergaderd.

Tussendoor vindt overleg plaats met instanties zoals Omgevingsloket en Monumentencommissie van gemeente Woerden en Projectgroep Harmelen van de Stichts-Hollandse Historische Vereniging.

WOONKERN HARMELEN

Uitbreiding binnen de bebouwde kom van Harmelen.

In het jaarverslag van 2009 is geschreven over de inbrei-lokatie "Tuinderij". Er waren plannen om in dit gebied woningen te realiseren. Thans is het zo dat de onderhandelingen met belegger en grondeigenaren zijn stuk gelopen en zijn we weer bij af. Er is momenteel geen sprake van dat er voorlopig gebouwd gaat worden.

De werkgroep houdt de ontwikkelingen betreffende dit gebied in de gaten.

Opgemerkt zij dat de enige schoorsteen in Harmelen t.b.v. tuinbouw industrie grenzend aan de inbrei-lokatie, waarover wij in het jaarverslag van 2011 hebben geschreven, in 2013 is gesloopt.

Klokkentoren St. Bavo Kapel achter Huize Gaza

Eindelijk is in december 2013 de gereconstrueerde klokkentoren op zijn oorspronkelijke plaats gezet. Ruim 14 maanden heeft het geduurd voordat de Kapel zijn klokkentoren terug heeft. Het heeft heel wat voeten in aarde gehad voordat Gemeente / monumentencommissie en eigenaar overeenstemming hebben bereikt om uiteindelijk tot uitvoering over te gaan.

Gelukkig heeft de Kapel zijn karakteristieke uitstraling weer terug.

Ten aanzien van deze zaak rest ons nog te bewerkstelligen dat de klok van binnen uit de Kapel ook weer geluid kan worden. (wordt vervolgd)

Dorpsstraat 70: klokkentoren Gaza Kapel wordt teruggeplaatst

Woonbestemming Dorpsstraat Harmelen

In de laatste decennia verandert in de dorpsstraat het karakter van de woonbestemming. Steeds meer appartementen worden in de bestaande bebouwing aangebracht, te weten:

- Dorpsstraat 111 (cafetaria De Snack): 2 appartementen
- Dorpsstraat 129 (café Wallie): 6 appartementen

- Dorpsstraat 135 (boven voormalige winkel van Gebr. Sterk): 3 appartementen
- Dorpsstraat 177-179 (doktershuis): 6 appartementen
- Dorpsstraat 181 (woonhuis wordt gesloopt): 6 appartementen

De werkgroep zal er naar streven dat het huidige straatbeeld zo min mogelijk zal worden aangetast.

Dorpsstraat 177-183 : huizen nrs 177-181 verdwijnen om plaats te maken voor appartementen

BOERDERIJLINTEN EN LANDELIJK GEBIED

Voorontwerp Bestemmingsplan buitengebied Harmelen

Na bestudering van "Startdocument Herziening Bestemmingsplan Buitengebied Harmelen" d.d. september 2012 en "Voorontwerp Bestemmingsplan Buitengebied Harmelen" d.d. 4 juli 2013 heeft Werkgroep Harmelen geen aanleiding gevonden tot opmerkingen op het gebied van monumenten en overig cultureel erfgoed. In de praktijk zijn er echter gevaren voor ongewenste veranderingen, zoals aantasting van het open landschap van de groene polder Bijleveld. De werkgroep hoopt dat de gemeenteraad erop toeziet dat bij vergunningverlening getoetst wordt aan het voorontwerp.

Per brief heeft werkgroep Harmelen aan B&W van de gemeente Woerden gevraagd om bij de uitvoering van de plannen het voorontwerp bestemmingsplan zorgvuldig te gebruiken.

Natuur en Milieufederatie Utrecht heeft haar standpunt over het voorontwerp voorgelegd aan werkgroep Harmelen en dit komt overeen met de zienswijze van Stichting Hugo Kotestein.

Boerderijlinten / Gerverscop

Werkgroep Harmelen hecht grote waarde aan het in stand houden van de historische waarden van het landschap en het aanzien van de boerderijlinten. Dit blijft onze aandacht houden.

De aangevraagde omgevingsvergunningen zijn onderzocht, zoals:

- Breudijk 16: het plaatsen van een dakraam in het voorgeveldakvlak,
- Breudijk 50: het vernieuwen van een bestaande schuur/berging, het slopen van een schuur/berging,
- Breudijk 54: het bouwen van een woning, het inkorten van de oude woning en ombouwen tot schuur,
- Dorpeldijk 2A1: het veranderen van een melkrundveebedrijf en vergroting van een melkrundveestal,
- Gerverscop 24: het uitbreiden van de bestaande werktuigenberging,
- Haanwijk 9A: het verhogen van de nokhoogte naar 7 meter,
- Haanwijk 15: het renoveren van het boenhok en de logeerkamer,
- Utrechtsestraatweg 35: het wijzigen van het bouwvlak voor het uitbreiden van de melkveestal en het realiseren van een nieuwe bovenbouw,
- Wildveldseweg 19A: het bouwen van een ligboxenstal en een brug en het realiseren van een extra inrit i.v.m. de realisatie van een nieuwe rundveestal, het vergroten van het bouwvlak i.v.m. de realisatie van een nieuwe rundveestal.

De twee aangevraagde omgevingsvergunningen van Rijksmonumenten zijn op het gemeentehuis gedetailleerd bekeken:

- Reijerscop 26: het slopen van de rieten kap, geveldelen, de begane grondvloer en interieurdelen

Rijksmonument Reijerscop 26: huidige situatie

De (ver)bouwplannen zijn zorgvuldig gemaakt en positief beoordeeld.

- Reijerscop 36: het plaatsen van 7 nieuwe dakramen, het plaatsen van 1 nieuw deurkozijn en 3 nieuwe raamkozijnen, het wijzigen van diverse kozijnen en het doorbreken van de wand in de woonkamer.

De (ver)bouwplannen tasten historisch erfgoed aan en moeten worden aangepast in overeenstemming met de uitkomsten van de Monumentencommissie.

Reijerscop 36 (Rijksmonument): huidige situatie

-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-

-O-O-O-O-O-O-O-O-O-O-

In 2010 had werkgroep Harmelen foto's genomen van de zes (boerderij)linten Breudijk, Gerverscop, Haanwijk, Harmelerwaard, Reijerscop en Utrechtsestraatweg.

Om te zien welke veranderingen er de laatste drie jaren zijn geweest, zijn in het verslagjaar opnieuw foto's genomen van boerderijlint Gerverscop.

Slechts enkele veranderingen van Gerverscop in 2013 ten opzichte van Gerverscop in 2010 zijn hieronder afgebeeld.

Gerverscop 14: in 2010 oud pand, in 2013 verdwenen

Gerverscop 6: in 2010 hooiberg aanwezig

Gerverscop 6: in 2013 hooiberg verdwenen

Gerverscop 29: in 2010 alleen een woonhuis

Gerverscop 29: in 2013 bedrijfsterrein ernaast

Gerverscop 8: in 2010 oud pand

Gerverscop 8: in 2013 nieuw pand

Haanwijk 8: in 2010 rommelig en in slechte staat van onderhoud

Haanwijk 8: in 2013 fraai opgeknapt

DOORLOPENDE EN OVERIGE ACTIVITEITEN

Donateursdag 2013

De op 20 juni geplande donateursdag te Harmelen moest worden afgelast in verband met gebrek aan belangstelling op die dag.

Wellicht is vormden de datum en/of de avond een belemmering. Aan de kwaliteit van de spreker kan het niet hebben gelegen. Frank van Rooijen staat altijd garant voor een boeiend en onderhoudend betoog. Of is er voor dit soort bijeenkomsten überhaupt nog voldoende belangstelling?

In ieder geval, de werkgroep Harmelen besloot nog een poging te gaan doen om een attractieve donateursdag te gaan organiseren, maar dan op een zaterdag wat vroeger in het voorjaar.

Kandidaat oorkonde 2013

Vanuit Harmelen kon ook in 2013 een geschikte kandidaat voor de Hugo Kotestein Oorkonde worden gepresenteerd.

Hoewel het geen monument is trok een opgeknapt in verval geraakte scheepswerf aan de Oude Rijn de aandacht. Het is wellicht de laatste kleinschalige scheepswerf aan de Oude Rijn, welke reeds in 1946 werd gesloten. Het geheel was wel als cultuurhistorisch waardevol gekwalificeerd bij een eerder gehouden Belverdere onderzoek (2003).

Het "verrommelde perceel met opstallen" werd in 2010 aangekocht door de heren Verwoerd en Van Dam, die voornemens waren de scheepswerf in een 5-jarenplan zoveel mogelijk in de oude situatie terug te brengen. De eerste focus was de "buitenkant". Deze is in 2013 gereed gekomen, waardoor deze scheepswerf een serieuze kandidaat werd geacht voor de jaarlijkse Hugo Kotestein-oorkonde.

In dit jaar was ook de restauratie van de Franciscuskerk te Oudewater voltooid. Dit was een project van een veel grotere importantie en dit werd terecht de winnaar van de oorkonde 2013.

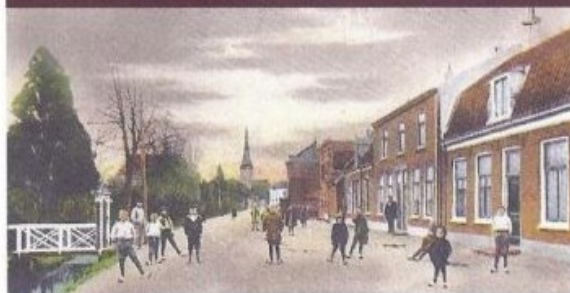
Hoewel het niet gebruikelijk is een project nog een tweede keer voor te dragen voor de oorkonde zou het bij deze scheepswerf wel kunnen worden overwogen als ook "de binnenkant" is voltooid.

Samenvatting overige activiteiten

- Benadrukken dat de Algemene Begraafplaats Leidsestraatweg in 2014 zal worden opgeknapt, zoals in de gemeentelijke nota "Beheer Begraafplaatsen" is vastgelegd.
- Kritisch toetsen en volgen van de (planologische) ontwikkelingen in Harmelen, gebruik makend van bestemmingsplannen en andere rapportages.
- Kritisch beoordelen van welstandsvrije en welstandsplichtige gebieden en zonodig aanpassingen voorstellen.
- Bijwonen van bijeenkomsten van andere organisaties (Landschap Erfgoed Utrecht, Dorpsplatform Harmelen, St. Groene Hart, etc.).
- Evenals in de voorgaande jaren hebben leden van de werkgroep Harmelen een initiërende en uitvoerende rol gespeeld bij de jaarlijkse Open Monumentendag in september en de daaraan gerelateerde klassendag. Dit jaar was het thema "Macht en Pracht".
- Sinds dit verslagjaar is er een specifieke folder beschikbaar over werkgroep Harmelen van St. Hugo Kotestein. Deze folder kan bij evenementen worden meegenomen of na aanvraag worden toegezonden.

De stichting Hugo Kotestein is in 1975 opgericht om zich actief in te zetten voor het behoud van waardevolle gebouwen en landschappen in haar werkgebied. In de afgelopen eeuw hebben veel ingrijpende veranderingen plaatsgevonden in de woonkernen en op het platteland..

Dorpsstraat te Harmelen begin 20e eeuw

WERKGROEP MONTFOORT-LINSCHOTEN

BESTUURLIJK

De werkgroep bestaat uit :

Peter Versloot voorzitter
Ada Beerthuizen-van Kooten
Anne de Goederen
Dennis de Goederen
Cees Ouwehand
Gerard Rozendal

Contactadres:

Peter Versloot, Miep Giesstraat 6, 3417 CZ Montfoort,
telefoon: 0348 474406.

e-mail: paversloot@planet.nl

De voorzitter is namens Stichting Hugo Kotestein afgevaardigd in de gemeentelijke monumentencommissie

Vergaderingen en overleg met instanties

De werkgroep heeft zeven maal voor regulier overleg vergaderd.

Daarnaast vond zes maal overleg plaats met wethouder Jonkers van Ruimtelijke Ordening van de gemeente Montfoort. De werkgroep is content over de sfeer en het respect voor elkaar in dit periodieke overleg. Het is zoals altijd wederzijds openhartig. De wethouder betreft de werkgroep in een vroegtijdig stadium bij ruimtelijke ontwikkelingen. Anderzijds wordt de wethouder door de werkgroep op de hoogte gebracht van actualiteiten in de gemeente en van de zorgen en de visie van de werkgroep hierop.

De burgemeester is portefeuillehouder Monumenten. Met hem is driemaal overleg geweest over specifieke monumentenzaken. Hierbij is onder meer gesproken over het omgaan met Rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten, al dan niet in eigendom van de gemeente.

ACTIVITEITEN

In 2013 waren er tal van kwesties die de aandacht van de werkgroep opeisten. De meeste aandacht ging uit naar de bestemmingsplannen, ontwikkelingen in de Kloostertuin bij de Commanderie, boerderij Liefhoven, Steenfabrieksterrein IJsseloord en de bouwplannen De Zwaan aan de Lieve Vrouwegracht in Montfoort en de Timotheÿsschool in Linschoten.

Gemeentelijk monumentenbeleid

De werkgroep heeft een (pro)actieve rol bij de samenstelling van de lijst met kandidaat-panden voor de gemeentelijke monumentenlijst. In 2013 is echter

helaas slechts één object aan deze lijst toegevoegd: de timmermanswerkplaats bij boerderij Liefhoven in Linschoten (Cromwijk). Hoewel het object in de 20e eeuw 'vergeten' was bij de aanwijzing als Rijksmonument en thans niet in goede staat verkeert, kan aanwijzing als gemeentelijk monument sloop voorkomen en restauratie vergemakkelijken. De werkgroep is evenals de monumentencommissie van mening dat restauratie van dit unieke object mogelijk is.

Bij een onderzoek van Erfgoedvereniging Heemschut is de gemeente Montfoort een van de vier beste gemeentes binnen de provincie Utrecht als het gaat om monumentenzorg. De werkgroep is daar blij mee en wil dat graag zo houden. De gemeentelijke monumentennota is goed, maar de jaarlijkse dotatie van de bijbehorende subsidieregeling is helaas opgeschort. Gelukkig is er nog wel voldoende kapitaal om aan de huidige aanvragen te kunnen voldoen.

Jan Snel B.V./ Steenfabrieksterrein IJsseloord

Een groep van direct omwonenden heeft met de werkgroep Montfoort-Linschoten van de Stichting Hugo Kotestein en de Werkgroep Behoud Lopikerwaard in 2011 de handen ineen geslagen om een einde te maken aan een jarenlange impasse rond het IJsseloordterrein. Eerdere plannen van Jan Snel B.V. voor het terrein kregen totaal geen steun en verzandden in eindeloze bezwaarprocedures.

In 2012 hebben de omwonenden en de belangenorganisaties als "bewoners/belangengroep IJsseloord" een plan gemaakt voor dit vroegere steenfabrieksterrein. Dit plan is door alle partijen positief ontvangen, waarbij met name het proces van de totstandkoming alom wordt geprezen.

Plan steenfabrieksterrein IJsseloord

In het plan krijgt Jan Snel B.V. één hectare uitbreidingsruimte voor het bedrijf. In ruil daarvoor restaureert het bedrijf de monumentale gebouwen van steenfabriek IJsseloord en wordt vier hectare streekeigen natuur en landschap ontwikkeld. Begin 2013 heeft de provincie zich over dit voorstel uitgesproken en aangegeven dat de Provinciale

Ruimtelijke Structuurvisie de uitvoering ervan niet in de weg staat.

Medio 2013 lanceerde eigenaar Van Zandwijk een plan voor een crematorium. Eerste schetsen werden besproken en de werkgroep gaf hierop haar commentaar. De werkgroep staat positief t.o.v. deze nieuwe functie, maar heeft wel zorgen over het behoud van de monumentale status en het uiterlijk van de betrokken panden. Begin 2014 wordt een ontwikkelingsovereenkomst getekend tussen de gemeente en de eigenaar. Het wachten is nu op de bestemmingsplanwijziging en de aanvraag omgevingsvergunning. Door gebruik te maken van de coördinatieregeling wil de gemeente de doorlooptijd zoveel mogelijk verkorten.

Eerste schets van de steenovenshuur als crematorium

Onze werkgroep hecht veel belang aan het behoud van de laatste restanten van de steenindustrie aan het Utrechtse deel van de Hollandsche IJssel. De steenovenshuur en bazenwoning gaan zienderogen achteruit maar kunnen nu nog gered worden.

Bestemmingsplan buitengebied

De gemeente heeft de werkgroep reeds in het aanloopfase benaderd om mee te denken over het voorontwerp. De werkgroep heeft een uitvoerige zienswijze ingediend en op meer dan 20 punten aanpassingen gerealiseerd gekregen. De werkgroep is over het algemeen tevreden over de eindversie. Een steeds verdere versterking van het buitengebied blijft een voortdurende dreiging. Ook is het zaak alert te blijven op de ontwikkeling van de bedrijventerreinen in het buitengebied.

OVERIGE ZAKEN IN DE GEMEENTE

Bouwplan De Zwaan, Lieve Vrouwegracht 16-20, Montfoort

Deze plek in het centrum van Montfoort ligt al jarenlang braak en is velen een doorn in het oog. In 2013 komt er beweging.

De werkgroep heeft de initiatiefnemer laten weten dat zij graag ziet dat de bouwhoogte beperkt blijft om beter in de omgeving te passen en om de molenbiotoop te respecteren.

De initiatiefnemer heeft hierop, binnen de stedenbouwkundige randvoorwaarden, het bouwplan aangepast door twee appartementen te schrappen. Daardoor ontstaat aan de zijde van de Heiliglevenstraat een betere overgang naar bestaande bebouwing.

De werkgroep heeft ook verzocht de betonnen balkons te vervangen door een stenen variant. Hoewel het een volumineus complex blijft, is ook de werkgroep blij dat deze lege plek een aanvaardbare invulling krijgt.

Schets van het appartementencomplex Lieve Vrouwegracht 16-20

Timotheüsschool, Linschoten

In mei 2013 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan voor deze locatie goedgekeurd. De werkgroep is blij met het nieuwe plan met deze school en ziet uit naar de uitvoering.

De marktomstandigheden zijn voor de initiatiefnemer echter nog niet gunstig genoeg om te starten.

Schetsplan Timotheüsschool 2013

Boerderij Liefhoven (Cromwijk), Linschoten

Na het overlijden medio 2013 van de laatste bewoner, de oude heer Cromwijk, kwam dit markante en beeldbepalende boerderij-complex leeg te staan. Einde 2013 is het in de verkoop gezet.

Grote vraag is wat de toekomst zal worden van deze monumentale panden aan de Liefhovendijk.

De gebouwen hebben veel achterstallig onderhoud. Met name de timmermanswerkplaats gaat zienderogen achteruit en heeft ernstig te lijden gehad van de oktoberstorm. De werkgroep probeert achter de schermen mee te helpen aan een mooie nieuwe bestemming.

Timmermanswerkplaats Cromwijk

Kloostertuin bij Commanderie, Montfoort

De kloostertuin achter de Commanderie en Kloostergang heeft in het bestemmingsplan binnenstad de bestemming Tuin met Cultuur-historische Waarde (Tuin CW).

In de praktijk is daar echter niet veel van te zien. In 2013 betrok de Hersteld Hervormde Gemeente de bovenverdieping van het Rabobank gebouw en nam ook de tuin in gebruik. Daartoe werd een grote nieuwe trap in de tuin geplaatst, waartegen de werkgroep bezwaar heeft gemaakt.

Trap in Kloostertuin

De werkgroep is van mening dat dat het aanzien van de tuin en de monumenten Commanderie en Kloostergang ernstig wordt aangetast.

De aan de Kloostertuin grenzende Kloostergang is al jaren met een zeildoek dichtgemaakt t.b.v. horeca-activiteiten. Het monumentale karakter van de historische Kloostergang komt daardoor in het geheel niet tot zijn recht.

De werkgroep heeft gepleit voor een integrale oplossing voor deze omgeving, waarbij ook een gedeeltelijke publieke openstelling van de tuin wordt betrokken.

Inmiddels zijn verschillende gesprekken gevoerd en hebben alle partijen aangegeven te willen meewerken aan deze integrale oplossing. De gemeente is bereid de regie hierin te nemen.

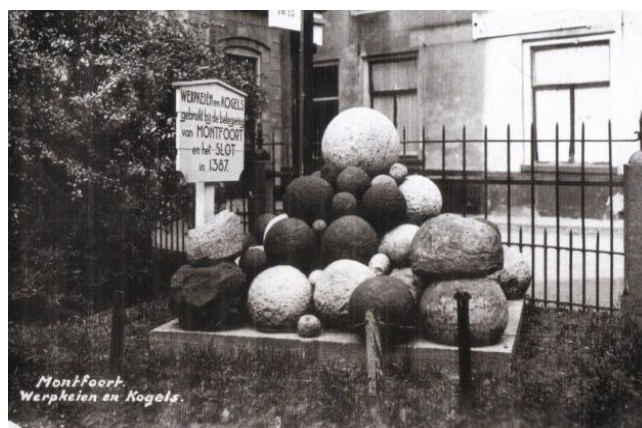
Werpkeien, Montfoort

De werkgroep heeft in 2012 bij de gemeente Montfoort haar zorgen uitgesproken over het dalende aantal werpkeien rondom de waterput in de Commanderijetuin.

De gemeente beloofde maatregelen te treffen. In 2013 werd besloten dat de werpkeien een plekje konden krijgen onder de trap in het stadskantoor.

Na een krantenartikel in het AD kwamen mensen uit de gemeente werpkeien, die zij ooit in bezit hadden gekregen, bij de stapel leggen. Inmiddels ligt er weer een aardige stapel grote en kleine werpkeien.

Helaas heeft de gemeente het nog niet mogelijk gemaakt de werpkeien goed te zien. Je moet in de hal op de knieën om de keien goed te kunnen bekijken.

De stapel werpkeien zoals deze voorheen voor het Stadhuis lag.

De stadsmuur, Montfoort

De werkgroep heeft meegedacht over de slechte staat van de stadsmuur. De werkgroep heeft de gemeente opgeroepen iets aan de in verval rakende stadsmuur te doen. Einde 2013 heeft de gemeente alle particuliere eigenaren uitgenodigd om met elkaar een plan te maken om de beeldbepalende stadsmuur op te knappen. Tot verrassing van de gemeente was zij zelf ook eigenaar van een gedeelte, het poortje bij de Zevenhuisstraat.

De stadsmuur

Iedereen was het erover eens dat we trots kunnen zijn op dit overgebleven stuk muur, maar dat goed naar de kosten van herstel moet worden gekeken. Het overleg krijgt in 2014 een vervolg. De werkgroep blijft bij het vervolg betrokken.

Poortje in de stadsmuur bij de Zevenhuisstraat

MEDIA-UITINGEN

De werkgroep heeft haar mening over verschillende lokale onderwerpen op het gebied van ruimtelijke ordening en cultuurhistorie in de media diverse keren kenbaar kunnen maken. Het betroffen bijdragen over Steenfabrieksterrein IJsseloord, boerderij Liefhoven, de Timotheusschool en de stadsmuur.

**HELP ONS BESCHERMEN
EN WORDT NU DONATEUR
VAN STICHTING
HUGO KOTESTEIN**

(Dit kan al vanaf 15.- per jaar)

www.hugokotestein

postgiro NL60INGB0003551080

uw gift is aftrekbaar van de
belasting ivm ANBI status

WERKGROEP OUDEWATER

Bestuurlijk

De werkgroep bestaat uit :

Jan van 't Riet voorzitter
Luuk Eikelenstam
Jacques Zanen namens de Geschiedkundige
Vereniging

Contact adres :

J.B.van 't Riet, Kromme Haven 3, 3421 BK Oudewater
tel. 0348 562007

e-mail j.vant.riet@hetnet.nl

In de loop van 2013 namen Cor van den IJssel en Theo Pollemans afscheid van de werkgroep Hugo Kotestein.

Wij bedanken hen bij deze hartelijk voor hun jarenlange inzet voor de Stichting.

Doelstelling

De doelstelling van Stichting Hugo Kotestein is de cultuurhistorisch waarden en de monumenten in het beschermd stadsgezicht van Oudewater en in de buitengebieden te behouden.

Om dit te realiseren is het van groot belang dat de werkgroep regelmatig contact heeft met de gemeente. Viermaal per jaar worden daarin alle nieuwe ontwikkelingen in de binnenstad of het buitengebied besproken met de monumentenambtenaar en/of de wethouder.

ACTIVITEITEN

De oorkonde uitreiking

Op 5 oktober werd de Hugo Kotestein oorkonde door wethouder Jan Wouter van Wijngaarden uitgereikt aan de Stichting Reddingsplan Franciscuskerk te Oudewater. Over deze gebeurtenis wordt elders in dit jaarverslag uitgebreid geschreven.

Met diverse artikelen in o.a. het AD Groene Hart, de IJsselbode, Zenderstreeknieuws, het Holland Silhouet en met een interview voor radio Midland FM, is hieraan aandacht gegeven.

Achterstallig onderhoud rijksmonumenten

Door omstandigheden is er groot achterstallig onderhoud aan een aantal rijksmonumenten in de gemeente Oudewater, zoals het oude postkantoor in de binnenstad, de theekoepel van Aelst, de oude openbare school en ook de vroegere kleuterschool aan de Langeburgwal 61. De werkgroep heeft de gemeente hierop geattendeerd.

De gemeente heeft beloofd er alles aan te doen om de eigenaren er toe te bewegen maatregelen te nemen.

Het monumentenbeleid

Bond Heemschut heeft een 'grote landelijke monumententest' uitgevoerd en deze gepubliceerd. In de uitkomst scoort Oudewater slecht. De werkgroep Hugo Kotestein heeft de politieke partijen per brief benaderd met het advies om een beter monumentenbeleid te voeren. Gesprekken hierover zullen volgen.

In 2013 heeft de gemeente Oudewater de monumentensubsidie verordening afgeschaft. Wij vinden dit een verkeerd signaal in het monumentenbeleid. Wij zullen erop aandringen deze verordening weer in te voeren.

Respect voor het beschermd stadsgezicht

Daarnaast heeft de werkgroep nogmaals de aandacht van de gemeente gevraagd om meer panden aan te wijzen als gemeentelijke monumenten. Het gaat om 40 panden/projecten waarvan de werkgroep heeft voorgesteld om die op te lijst te plaatsen.

Handhaving

In Oudewater wordt geklaagd over het zeer zware verkeer dat door de monumentale binnenstad rijdt en tijdens het lossen de motoren laat draaien. De trillingen van de motor en de druk van de zware vrachtwagens geeft schade aan monumentale gebouwen die niet onderheid zijn. Tijdens de zomer wordt er druk gevaren op de gracht en in de Linschoten. Niet alleen toeristen maar ook kinderen varen zonder begeleiding van hun ouders met grote snelheid door de grachten en de Linschoten. Dit veroorzaakt grote schade aan de oevers van de gracht en de Linschoten. De werkgroep heeft er bij de gemeente op aangedrongen om hier aandacht aan te besteden en de snelheid te controleren.

Archeologie

Oudewater heeft geen archeoloog die kan worden ingezet als grond bouwrijp gemaakt wordt. Via een oproep in de media door de stichting Hugo Kotestein

heeft Caio Haars zich aangemeld om als amateur archeoloog voor de gemeente Oudewater onderzoek te verrichten.

De eerste vondsten staan inmiddels in een vitrine in het stadskantoor tentoongesteld. De gemeente werkt op dit moment aan een evaluatie van het archeologie beleid.

Nieuw te bouwen gemaal aan de Linschoten

Het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden doet onderzoek naar een nieuwe locatie voor een gemaal langs de Linschoten.

Er zijn een aantal opties aangegeven en deze worden onderzocht. De werkgroep Hugo Kotestein heeft zich ook dit jaar weer gemengd in de discussie over een geschikte locatie en een advies gegeven over een plaats die het minst storend zal zijn.

Het lijkt erop dat de partijen, te weten de omwonenden, de gemeente Oudewater en het Hoogheemraadschap, op dit moment in een patstelling verkeren. Tot nu toe heeft de gemeente zich nog niet uitgesproken over een locatie die de voorkeur heeft van haar en de omwonende. De werkgroep vindt dat de gemeente ook een uitspraak moet doen over een gewenste locatie.

OVERIGE ZAKEN

Gevelstenen

Door Hugo Kotestein is de eerste steen van de gereformeerde kerk, die gesloopt is, gerestaureerd en geplaatst in de tuinmuur van Rootstraat 28 in de omgeving waar de kerk gestaan heeft.

De eerste steen van de gereformeerde kerk heeft een plaats gevonden in de tuinmuur van Rootstraat 28

In het stadhuis en elders liggen vier stenen, die een plek in de openbare ruimte verdienen en waarvoor een bestemming gezocht wordt.

Gewijzigde teksten ANWB bordjes

Een aantal teksten op de ANWB bordjes van monumenten in Oudewater zijn achterhaald of niet juist. De werkgroep heeft gewijzigde teksten waar nodig aangeleverd.

Kruiswegstatie

In de kapel van het voormalige Franciscusklooster heeft vroeger een kruiswegstatie gehangen, zijnde 15 geschilderde voorstellingen op koperen platen, gemaakt in opdracht van E.J. Magry, de architect uit Rotterdam die ook verantwoordelijk was voor alle beschilderingen in de Franciscuskerk te Oudewater. Deze kruiswegstatie wordt te koop aangeboden. De werkgroep heeft het initiatief genomen om dit werk voor Oudewater te behouden, zodat het niet in de handel verdwijnt.

Kruiswegstatie weg uit Oudewater?

Stadhuiszolder

De Geschiedkundige Vereniging Oudewater was op zoek naar een opslag en tentoonstellingsruimte voor hun verzameling oude boeken, prenten, schilderijen en andere oudheidkundige en geschiedkundige voorwerpen. De werkgroep Hugo Kotestein heeft samen met de Geschiedkundige Vereniging Oudewater gelobbyd bij de gemeente om gebruik te mogen maken van de zolder van het oude stadhuis. De zolder is inmiddels door vrijwilligers schoongemaakt, opgeknapt en geschikt gemaakt voor exposities. Het ideaal is om in de toekomst het oude stadhuis permanent te mogen gebruiken als museum.

Toekomstig beleid

De werkgroep Hugo Kotestein hoopt dat de ambtelijke samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Oudewater en de gemeente Woerden in de toekomst geen gevolgen zal hebben voor de goede samenwerking die de werkgroep Hugo Kotestein Oudewater heeft met de monumentenambtenaar en de wethouder. Wij hopen deze waardevolle contacten in de komende jaren voort te kunnen zetten om op deze manier onze standpunten naar voren te kunnen brengen.

WERKGROEP WOERDEN

Bestuurlijk

De werkgroep bestaat uit:

Piet Brak   voorzitter
 Gert Boelhouwer
 Jan Willem Burggraaf
 Luc van Dam
 Bert van Elk
 Anne de Goederen
 Ed van Keimpema
 Albert Klaassen
 Marcel Koopmans
 Ernst Meijer
 Bert van Mourik
 Magdaleen Mulder
 Lucienne Thomassen

Contactadres :

Piet Brak
 Hoofdweg 92 , 3474 JH   Zegveld
 telefoon 0348-691268
 e-mail p.brak@planet.nl

De werkgroep behartigt de belangen op het gebied van monumenten en cultureel erfgoed van de plaatsen Woerden en Zegveld en het omringende landelijk gebied.

Woerden is van origine vestingstad en marktplaats. Van oudsher geeft dit een sterke relatie tussen stad en omringend platteland. De sporen van het verleden zijn nog alom aanwezig. Als werkgroep willen we die sporen bewaren en waar het kan zichtbaarder maken. We proberen dit te realiseren door advies, overleg, publicaties en - indien nodig - door bezwaar te maken.

Projecten

Defensie-eiland

In 2007 heeft onze werkgroep een rapport opgesteld om aandacht te vragen voor de cultuurhistorische waarden van het complex.

In het najaar van 2011 is het bestemmingsplan voor het Defensie-eiland in procedure gebracht . De werkgroep vindt dat het bestemmingsplan te weinig aandacht schenkt aan zichtlijnen. En de toegestane hoogte van een aantal gebouwen is met 21 en 24 meter buiten de Woerdense maat. Ook vindt de werkgroep dat de bestaande oeverlijnen gerespecteerd moeten worden en dat er daarom niet in en boven het water mag worden gebouwd.

Tegen het bestemmingsplan zijn 370 schriftelijke bezwaren ingediend, voornamelijk door omwonenden. De werkgroep heeft najaar 2012 ingesproken in de vergadering van de Commissie Ruimte, wij hebben opnieuw gevraagd de hoogbouw uit het plan te halen.

Dit heeft geen resultaat gehad. Het bestemmingsplan is zonder essentiële wijzigingen door de gemeenteraad vastgesteld.

Een aantal omwonenden heeft bezwaar gemaakt tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State. De zitting was op 19 maart 2013. Het beroep is ongegrond verklaard. Volgens de uitspraak is er geen aanleiding te veronderstellen dat de gemeente procedureel onjuist heeft gehandeld. Ook acht de Raad van State het niet onredelijk dat de gemeente de bouw van een hoge woontoren op de noordpunt van het eiland vindt passen bij de bebouwing in de omgeving.

Boekje herinneringstekens

In december 2011 heeft de werkgroep een boekje uitgebracht over de herinneringstekens die ooit op het Defensie-eiland aanwezig waren. Vier leden van de werkgroep hebben de inventarisatie gemaakt. In het boekje worden zes herinneringstekens beschreven. Stichting Hugo Kotestein pleit ervoor om deze kleine monumenten in te passen in de nieuwe bebouwing. Het tegeltabelau uit 1948 is in juni van het afgelopen jaar door Defensie aan de gemeente Woerden overgedragen. Voor het smeedijzeren kunstwerk dat ooit gebouw B sierde moet dat nog plaatsvinden. De vlaggenmast en het bakstenen kunstwerk uit 1973 zijn bij het bouwrijp maken gesloopt en van de herdenkingszuil uit 1923 is de schaal behouden gebleven. Het glas-in-loodraam uit 1948 ligt in opslag

Zandwixsingel

In 2013 is de Zandwixsingel gereconstrueerd. Het talud is verbreed. De oeverlijn was gebogen, de nieuwe oeverlijn is een strakke lijn. De buitengracht is versmald, op het breedste punt is 5,40 meter water gedempt. Er staat nu een stalen damwand, afgewerkt met een houten slof.

De drie treurwilgen zouden aanvankelijk worden gekapt. Door bewoners van de Zandwixsingel en door Stichting Hugo Kotestein is tegen de kapvergunning bezwaar gemaakt. Na een nieuwe studie heeft de gemeente besloten de treurwilgen toch te laten staan.

Zandwixsingel

Voor het dempen van de strook water was een omgevingsvergunning en een wijziging van het bestemmingsplan nodig. In een gesprek heeft de Stichting aan het gemeentebestuur laten weten grote moeite te hebben met het versmallen van de vestinggracht, maar geen zienswijze te zullen indienen. Op haar beurt heeft de gemeente toegezegd bij andere ingrepen in het singelgebied rond de binnenstad de Stichting Hugo Kotestein in een vroeg stadium te betrekken.

Voor voetgangers is de situatie op de Zandwijkstraat verbeterd. Het wandelpad langs het water past mooi in het stadsbeeld, dat geldt ook voor de treurwilgen die op het laatste moment zijn gered. Maar de strakke oeverlijn is historisch gezien niet juist.

Bedrijventerreinen

In 2011 kwam de gemeente naar buiten met plannen voor bedrijfsvestiging in het gebied tussen de Kromwijkerwetering en Rijksweg A12, bij de Broekermolenvliet. De gemeente vestigde op deze gronden een voorkeursrecht. Dat gold ook voor gronden in het uiterste westen van de gemeente bij Nieuwerbrug.

De werknaam voor dit nieuwe bedrijfsterrein werd 'werklint Nieuwerbrug'.

De bewoners van de Kromwijkerdijk hebben zich fel verzet tegen de plannen. Ook Stichting Hugo Kotestein heeft een zienswijze ingediend. In 2013 heeft het gemeentebestuur bakzeil gehaald. Het voorkeursrecht is ingetrokken voor de locatie 'Kromwijkerwetering-West'.

Tegelijk met de discussie over het voorkeursrecht kwam de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) 2013-2028 in procedure.

Werkgroep Woerden heeft samen met werkgroep Kammerik een zienswijze gestuurd aan Provinciale Staten van Utrecht. In de zienswijze vragen wij geen ruimte te geven aan het oprichten van windturbines ten zuidwesten van de A12 bij Woerden, geen bedrijventerrein in te tekenen tussen de Kromwijkerwetering en de A12 bij de Broekermolenvliet en geen nieuwe golfbanen toe te laten in het weidegebied rond Woerden.

In februari 2013 heeft Provinciale Staten een definitief besluit genomen over de structuurvisie. De uitkomst is dat de Provincie de mogelijkheid open laat om windmolens langs de A12 te bouwen en een bedrijventerrein bij Kromwijk heeft verworpen. Ook het 'werklint Nieuwerbrug' is niet in de definitieve PRS opgenomen.

Eind 2012 kwam de gemeente met het Aanpassingsvoorstel Ruimtelijke Structuurvisie 2009-2030, hierin staan de gebieden Kromwijkerwetering-West en werklint Nieuwerbrug opgenomen als potentiële bedrijfsterreinen.

Door een achttal organisaties waaronder Stichting Hugo Kotestein is met een gezamenlijke zienswijze gereageerd op het aanpassingsvoorstel. Er is gewezen op de ruime mogelijkheden voor bedrijfsvestiging elders in de gemeente Woerden waardoor de genoemde polders groen kunnen blijven.

Het bezwaar heeft niets uitgehaald, het aanpassingsvoorstel is in maart 2013 door de Raad ongewijzigd vastgesteld.

Haven

De plannen voor een nieuwe inrichting van de Haven en omgeving hebben in de afgelopen twee jaar veel discussie opgeleverd. Omwonenden en gebruikers van de Haven hebben zich flink geroerd. Als werkgroep hebben we de plannen gevolgd en de presentaties bijgewoond. Ernst Meijer heeft namens de werkgroep meegedraaid in de klankbordgroep. Eind 2012 is de gemeente met een aangepast plan naar buiten gekomen. Ten opzichte van het eerste plan zijn er diverse dingen veranderd. Het definitieve plan ziet er beter uit dan het eerste plan. In 2013 zijn onderdelen van het plan uitgevoerd. De nieuwe steiger langs de Singel en de trap bij de Rozenbrug passen in het stadsbeeld. Er is gelukkig geen permanent sanitairgebouw neergezet op de kade van de Haven of de Westdam. Tot 2018 is gekozen voor het plaatsen van een tijdelijke sanitairunit in het vaarseizoen, daarna wordt dit onderwerp opnieuw gezien.

Haven met nieuwe platanen

De nieuwe inrichting zal pas echt tot z'n recht komen als de vijf platanen, die in het najaar op de kade van de Haven zijn geplant, wat ouder zijn.

Exercitieterrein

De gemeente heeft de bevolking gevraagd ideeën in te leveren voor een nieuwe inrichting van het Exercitieterrein. Volgens de gemeente moet de huidige beplanting wijken.

De werkgroep heeft via een brief aan het College laten weten graag met de gemeente in overleg te gaan over de situatie rond dit unieke terrein. Het Exercitieveld is een monument waarop we als gemeenschap heel zuinig moeten zijn. Het overleg is nog niet gestart.

Monumentenbudget / actualisatie van bestemmingsplannen

B en W heeft in 2008 een monumentennota laten opstellen. De nota is getiteld: "Ankerpunten in de historische omgeving, monumentenbeleid in breed perspectief". De bedoeling van de nota is om meer structuur aan te brengen in het gemeentelijk monumentenbeleid. Voor een goede uitvoering van het beleid is meer geld nodig, ondermeer voor het uitbreiden van de gemeentelijke monumentenlijst. Het is jammer dat nu al jarenlang de uitbreiding van de monumentenlijst vooruit geschoven wordt. Ook in 2013 zijn op dit beleidsterrein geen stappen gezet. Wel wordt meer en meer het instrument gehanteerd om bij het herzien van bestemmingsplannen een lijst van karakteristieke panden op te nemen. De laatste jaren is dat onder andere gebeurd voor de bestemmingsplannen Staatsliedenkwartier, Middelland/Honthorst en Kern Zegveld. Via deze bestemmingsplannen hebben 37 objecten de aanduiding 'karakteristiek' gekregen. Het geeft een zekere bescherming aan beeldbepalende gebouwen, alhoewel de status van gemeentelijk monument veel meer bescherming biedt.

Boerderij Nieuwe Hoofdweg 31 in nieuwe bestemmingsplan als karakteristiek pand aangemerkt

Gemeentelijk vastgoed

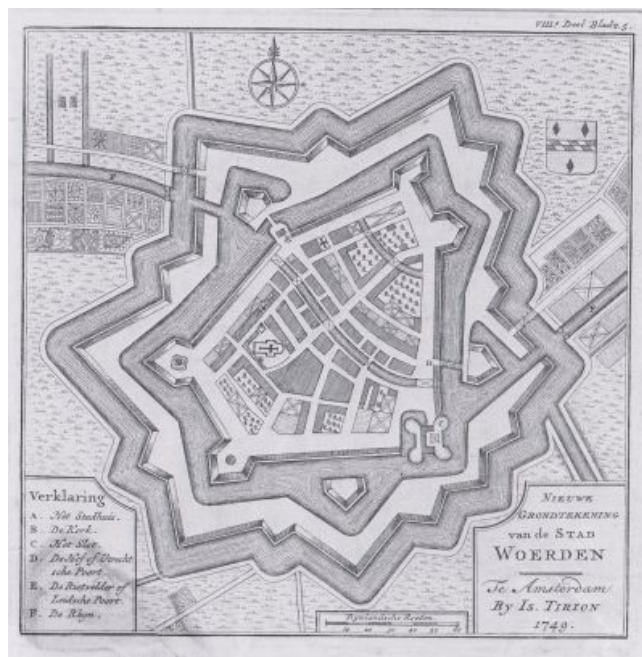
De gemeente heeft een lijst opgesteld met te verkopen vastgoed. Op deze lijst stonden onder andere Het Klooster, de Brediussschuur, molen De Windhond en het oude raadhuis waarin Het Stadsmuseum is ondergebracht. Diverse raadsfracties waren er niet gelukkig mee dat genoemde panden op de lijst stonden. Zij vonden dat de gemeente deze karakteristieke gebouwen in eigen hand moest houden. Het College van B en W is overstag gegaan. De vermelde panden zijn van de lijst gehaald. De werkgroep is blij met deze ontwikkeling.

Singeloevers

Voor de komende jaren staat het vervangen van alle beschoeiingen langs de singeloevers op de rol. En er zijn plannen voor het realiseren van een aantal aanlegsteigers. De werkgroep heeft aan het gemeentebestuur voorgesteld om in een vroeg stadium met zoveel mogelijk betrokkenen te kijken naar de mogelijkheden die zich voordoen bij het werk

aan de oevers. Het historische stadsbeeld en de beleving als vestingstad kunnen nog wel een impuls gebruiken.

De gemeente heeft dit idee opgepakt. In november van het afgelopen jaar is een wandelexcursie langs de binnen- en buitengracht gehouden. Positief is dat de gemeente budget heeft vrijgemaakt voor een cultuurhistorisch onderzoek naar de Woerdense vestingwerken.

Gravure van de singel uit 1749

De gemeente heeft een klankbord-groep ingesteld om het onderzoek en de verdere uitwerking te begeleiden. De werkgroepleden Luc van Dam en Ernst Meijer zijn lid van de klankbordgroep.

Brediuspark

Voor het beheer en behoud van het Brediuspark heeft een Initiatiefgroep een plan gemaakt. Stichting Hugo Kotestein participeert in de Initiatiefgroep.

Werkgroeplid Ed van Keimpema draait mee in de Initiatiefgroep.

Het Brediuspark is van grote natuurlijke, cultuurhistorische en recreatieve waarde voor de Woerdense gemeenschap.

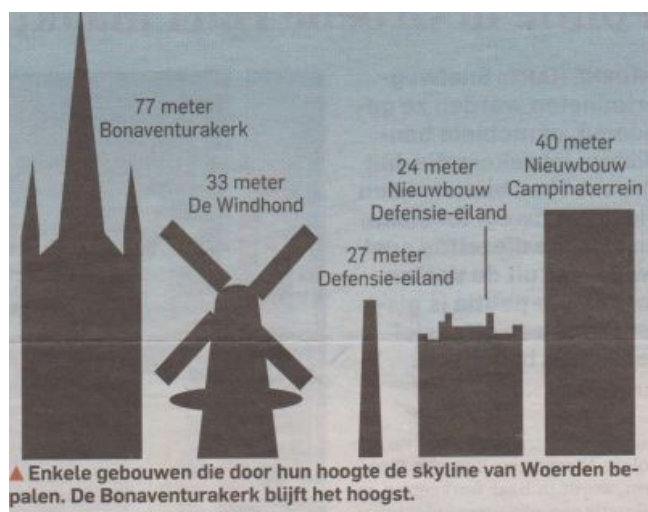
In april 2008 is de Brediushoeve door brand grotendeels verwoest. De hoeve kan hersteld worden. De monumentale boerderij is een belangrijk onderdeel van het landgoed. Helaas heeft de eigenaar van de boerderij nimmer een concreet herstelplan ingediend. Hopelijk komt er door de plannen van de Initiatiefgroep nu schot in de restauratie van dit rijksmonument.

Begin 2014 gaat de Initiatiefgroep het beheer- en ontwikkelplan aan het gemeenbestuur en de burgers presenteren.

Campinaterrein

In 2013 is het bestemmingsplan Campinaterrein vastgesteld. Langs de spoorbaan komen vijf woongebouwen waarvan het hoogste gebouw 40 meter mag worden. Voor de andere vier woongebouwen gelden hoogten van 37, 28, 19 en 16 meter.

Het Campinaterrein vormt een overgangsgebied tussen het historische stadscentrum en de grote uitbreidingswijk Snel en Polanen /Waterrijk. Stichting Hugo Kotestein vindt dat voor het gebied binnen de singels en de oudste wijken direct erom heen voor bouwwerken een hoogte van 15 meter de grens is. De skyline van Woerden is door de vele hoge bouwwerken in Snel en Polanen vanuit het zuidoosten gezien al zwaar aangetast. Het Campinaterrein is een grijze zone. De werkgroep is van mening dat dichterbij de stad geen hoogbouw, zoals nu op het Campinaterrein wordt toegestaan, mag komen.

Skyline Woerden

Welstandsbeleid

Eind 2012 heeft het college een voorstel gepresenteerd om het aantal welstandsplichtige gebieden drastisch te verminderen. Het welstandsadvies blijft verplicht in de binnenstad van Woerden en in de cultuurhistorisch waardevolle bebouwingslinten in de rest van de gemeente. Stichting Hugo Kotestein heeft met een brief gereageerd op het voorstel. We hebben in de brief een aantal vergeten delen van historische bebouwingslinten genoemd. De gemeente heeft vervolgens de kaart met welstandsplichtige gebieden aangepast. Ook is ons voorstel overgenomen om de verruiming van het welstandsbeleid na drie jaar te evalueren.

Vervolgens hebben we ingesproken in de vergadering van de Commissie Ruimte in oktober jl. Wij hebben toen een lans gebroken voor handhaving van het welstandsadvies voor het gebied rond de Prinsenlaan, ofwel de vroegere Steenkuilen. De Prinsenlaan en omgeving wordt getypeerd door een stedenbouwkundige opzet en architectuur die veel zegt over de

groei van de stad in de eerste helft van de twintigste eeuw. Het gemeentebestuur zou grip moeten houden op toekomstige ontwikkelingen in dit gebied.

Helaas heeft ons pleidooi geen resultaat gehad. De raad heeft het voorstel van B en W ongewijzigd overgenomen.

Prinsenlaan e.o.

Ruimte voor de Grecht

In juni 2013 is het bestemmingsplan Ruimte voor de Grecht door de Raad vastgesteld.

Het hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden wil op een perceel weiland langs de Grecht onder Zegveld een natuurgebied met waterberging aanleggen. Het resultaat zal ogen als een nieuwe nes. Hiervoor is een bestemmingwijziging nodig. Stichting Hugo Kotestein heeft vanaf het begin over dit plan overleg met het waterschap.

Het landschap ter weerszijden van de Grecht is cultuurhistorisch en archeologisch zeer interessant. Het is dan ook zaak om bij zulke ontwikkelingen zorgvuldig te werk te gaan.

Voorafgaand aan de aanleg van de nes is een verkennend archeologisch onderzoek uitgevoerd. Dit heeft een aantal vondsten opgeleverd die nog nader gedetermineerd moeten worden. De uitkomsten van het onderzoek zullen naar verwachting meer duidelijkheid geven over de bewoningsgeschiedenis van de polders van Zegveld en Kamerik.

De Grecht

OBJECTEN

Pius X-school/Julianaschool

Aan het begin van de Rembrandtlaan staat het gebouw van de vroegere Pius X-school, hier was tot voor kort de Volksuniversiteit gevestigd.

De school is ontworpen in de stijl van de Delftse School en is een mooi voorbeeld van wederopbouw-architectuur. Wat met de Pius X-school gaat gebeuren is nog steeds niet bekend.

De werkgroep is van mening dat Woerden zorgvuldiger moet omgaan met oude schoolgebouwen. De Titus Brandsmaschool die naast de Pius X-school stond werd in 2011 plotseling afgebroken. Dichtbij de Pius X-school staat aan de Rembrandtlaan de vroegere Julianaschool (nu Keerkring). Ook dit schoolgebouw van omstreeks 1950 stamt uit de wederopbouwtijd en is van een bijzondere kwaliteit. In het oudste deel is de invloed van het Nieuwe Bouwen te zien.

Wilhelminaschool

Aan de Torenwal staat het oudste schoolgebouw van Woerden: de Wilhelminaschool uit 1880. In 2005 heeft Stichting Hugo Kotestein een plan gepresenteerd om in het historische schoolgebouw negen kleine appartementen te bouwen met behoud van de oude schil. Het plan heeft bij de ontwikkelaar en bij het stadsbestuur nooit een echte kans gekregen. Er zijn in de loop der jaren wel twee andere plannen naar buiten gebracht, die vervolgens weer terzijde zijn geschoven.

Wilhelminaschool aan de Hoge Wal

In 2013 heeft firma Radix en Veerman een nieuw plan gepresenteerd. Als ontwerp is het bouwplan beter dan de twee vorige plannen van de ontwikkelaar. Dat geldt ook voor de detailleringen. De werkgroep heeft echter een groot bezwaar en dat is het toekomstig aanzicht van de Jan de Bakkerstraat.

De Jan de Bakkerstraat is één van de laatste straten in de Woerdense binnenstad die nog een authentiek karakter heeft. Als het nieuwe bouwplan wordt uitgevoerd gaat dat karakter totaal verloren. Het profiel van de straat wordt aanzienlijk breder. Er komen veel parkeervakken. In het ontwerp wordt geprobeerd de huidige rooilijn te handhaven. In de praktijk zal de straat door de open structuur van de bebouwing niet beleefd worden als een oude stadsstraat. Behoud van de 19de-eeuwse school staat bij de werkgroep nog steeds voorop.

Minkemaschool

In november van het vorig jaar kwam het oude hoofdgebouw van de Minkemaschool plotseling in het nieuws. In de pers verscheen een bericht over sloop als optie voor het geval het gebouw langdurig leeg zou komen te staan. Het schoolgebouw uit 1924 is een gemeentelijk monument en daardoor beschermd. Het Minkema College heeft het oude gebouw verlaten. De gemeente zoekt naar een koper voor het karakteristieke gebouw. Door de stagnerende vastgoedmarkt zal dat op dit moment niet meevallen. Maar als de economie weer aantrekt moet het lukken om dit gebouw op die locatie te verkopen. Veel generaties Woerdenaren bewaren herinneringen aan dit gebouw. Het oude schoolgebouw laat een mix zien van stijkenmerken uit de Amsterdamse School en de Nieuwe Zakelijkheid.

Minkemaschool uit 1924

Arsenaal

In 2013 is begonnen met de verbouw van het Arsenaal. Dit rijksmonument staat op een prominente plaats in de binnenstad van Woerden.

Jarenlang was het gebouw nauwelijks toegankelijk voor de Woerdense bevolking. Dat gaat veranderen. Het plan is om in het gebouw een hotel en restaurant onder te brengen. Dat het Arsenaal weer een publieke functie krijgt vindt de Stichting Hugo Kotestein een positieve ontwikkeling.

In een zienswijze naar aanleiding van de aangevraagde vergunningen heeft de Stichting gevraagd om van het hekwerk dat rond het Arsenaal staat zoveel mogelijk traveeën te sparen.

Het hekwerk is een essentieel onderdeel van het militaire bouwwerk en draagt bij aan de beleving van het monument.

Schoorsteen bij Wodast

In 2013 is de hoge schoorsteen bij dakpannenfabriek Monier (vroeger Wodast) aan de Leidsestraatweg door een bouwbedrijf onderhanden genomen.

De schoorsteen uit 1926 is 60 meter hoog. Van het bovenste deel zijn alle voegen uitgeslepen en weer opnieuw gevuld met mortel van schelpkalk. Het onderste deel van de schoorsteen komt later aan de beurt. De schoorsteen heeft geen functie meer voor het bedrijf.

Het bouwwerk staat op de rijksmonumentenlijst. Door goed onderhoud kan de schoorsteen het nog lang uithouden. Voor de skyline van Woerden is de schoorsteen van veel belang.

Dakpannenfabriek Wodast, op foto rond 1950

HELP ONS BESCHERMEN
EN WORDT NU DONATEUR
VAN STICHTING
HUGO KOTESTEIN

(Dit kan al vanaf 15.- per jaar)

www.hugokotestein

postgiro NL60INGB0003551080

uw gift is aftrekbaar van de
belasting ivm ANBI status